

1693

Enefte Beh. af Lovf. om Lillægssb. for 1880—81.

1694

Kale, hvis Hovedforslaget blev vedtaget, saa var det formelt rigtigt, at Summen, som det angik, kom til at staa i en Paragraf, og Forslaget berom skulde ganske rigtig have været stillet som et Underændringsforslag til Ændringsforslaget.

Derneft skal jeg med Hensyn til Sagens Realitet kun bemærke, at det jo vil være i ærede Medlemmers Grønning, at Finansministeren under 6te Marts 1880 forelagde et Forslag til Lov om en midlertidig Lønningsforbedring, der gjaldt alle Embedsmænd saa nær som selve Ministrene. Dette Forslag til Lov, som blev indbragt den 6te Marts 1880, kom for kort Tid siden — jeg erindrer ikke Datoen — herind i Landstinget saaledes forandret, at, inedens den tidligere Grændse for Lillæget havde været 4,400 Kr., blev der nu stoppet op ved 2,500 Kr. Landstinget ansaa dengang Tiden for saa fremrykket, at det var nødvendigt strax at gjøre et Tilbud til Folkethinget for at se at faae Ende paa denne Sag. Der kunde jo ikke være nogen Tvivl om Landstingets varme Interesse for alle Embedsmænd, eller om Landstingets fuldstændige Samstemning med Regjeringen med Hensyn til det hele forelagte Lovforslag, men paa Grund af den fremrykkede Tid fandt Landstinget det hensigtsmæssigt at gjøre det høie Folkething det Tilbud at blive staaende ved Lønninger indtil 4,400 Kr. Dette Tilbud blev, som bekendt, ikke modtaget af det andet Thing, idet Folkethinget, trods Regjeringen og Landstinget, fastholdt Grændsen 2,500 Kr. Det vilde altsaa nu for Landstinget være at tage under Overveelse, hvilken Wei man skulde gaa, og de to andre Forslagsstillere have da med mig været enige om, at det korrekte Standpunkt nu vilde være det at vise, hvorledes Landstingets Stilling i Virkeligheden er, og hvor stort et Tilbud det i Virkeligheden var, man havde gjort Folkethinget, idet man derved ad Aare vilde stille Regjeringen lettere, naar denne Sag — som jeg haaber — fremmes i næste Sessjon; thi jeg anser det for givet, at dette ikke vil ske i denne Sessjon. Jeg skal med disse saa Ord tillade mig at anbefale vore Forslag, som jo ere de Herrer fuldt bekendte, og hvis Indhold jeg ikke behøver at indlade mig paa.

Udføring: Jeg tilstaar, at det for mig, og jeg tror for Mange med mig, er et høist ubehageligt og høist sørgeligt Dilemma, hvori vi nu i dette Dieblit staa med Hensyn til Afgjørelsen af denne Sag, som vi tillægge en meget stor Bigtig-

hed. Vi tillægge den ikke blot Bigtighed af den Grund, at mange Familier jo i en ikke ubetydelig Grad ville blive berørte derved, men jeg for mit Vedkommende tillægge den ogsaa en betydelig Vægt i den Henseende, at jeg mener, at der her er Tale om et Retfærdighedskrav, hvis Fyldestgjørelse jo synes at skulle blive negtet. Jeg bruger med Willie Ordet Retfærdighedskrav. Jeg veed not, at man har villet sige, at der her kun er Tale om Billighed, men jeg tror i Sandhed, at der her er Tale om noget Mere end Billighed. Det er jo saa, at der i en Række af Aar paa Finansloven har været bevilget et Lillæg til en stor Del Embeds- og Bestillingsmænd, og de have saaledes maattet gjøre Regning paa, at det Lillæg, som var tilstaaet dem paa Grund af Dyrtiden, vilde blive dem tilstaaet saa længe som Tidene ikke vare blevne billigere, og saa længe, som der ikke af finansielle Grunde kunde være nogen Betenkelighed ved at indrømme dem det. Det er naturligt, at de have maattet indrette sig derefter, og naar da den Regning, de saaledes have gjort, bliver stuffet, og de blive underkastede det Tab, som er en Følge af, at de, stolende paa Repræsentationen og stolende paa Lovgivningsmagten, have indrettet sig paa en vis Maade, da tror jeg, at man med Føie kan sige: Nei, der er ikke gjort disse Menneker deres Ret! Det vide vi meget vel; her er ikke Tale om nogen juridisk Ret; men det kan der jo ikke være nogen Tvivl om, at Lovgivningsmagten kan krænke Retfærdigheden ogsaa under saadanne Forhold, hvor der ikke er Tale om, at dens Handlinger kunne blive kuldstafede af Domstolene. Det er derfor, at jeg og Mange med mig tillægge denne Sag en saa ganske overordentlig Bigtighed; men der er jo aldeles ingen Udsigt — maa man sige — til, at denne Retfærdighedshandling vil kunne blive fyldestgjort. Hvad enten man stemmer for det Forslag, som nu er kommet herind fra Folkethinget, eller stemmer for det Forslag, som af flere Landstingsmænd er blevet opstillet, er det jo vist, at det, som man maatte ønske, vil ikke blive naaet. I det første Tilfælde vil der jo blive viist en Uretfærdighed mod mange Menneker, ja der vil endog blive viist Uretfærdighed mod Alle, thi det er et betydeligt, umotiveret Afdrag i det Lillæg, som hidtil har været indrømmet de paa-gjældende Embedsmænd, men mange ville blive aldeles udelukkede. I det andet Tilfælde er det jo kun en theoretisk Afstemning, og den ville de Paaagjældende ikke faae nogen Nytte af. Den